

Stichting Milieuwerkgroepen Ede
www.sme-ed.nl

Secretariaat: Halderweg 11A, 6721 ZJ Bennekom

Stichting Natuurlijk Otterlo

Secretariaat: Onderlangs 15, 6731BK, Otterlo

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Ede
Postbus 9022
6710 HK EDE

Onderwerp: Indiening Zienswijze Aanvraag Omgevingsvergunning voor het bouwen van 50 recreatiewoningen en een hoofdgebouw aan de Hoenderloseweg 6 6731 AH Otterlo

Zaaknummer: 2020W2491

Bennekom/Otterlo, 22 november 2020

Geachte College,

Op 14 oktober 2020 is een Aanvraag Omgevingsvergunning gedaan voor het bouwen van 50 recreatiewoningen en een hoofdgebouw aan de Hoenderloseweg 6 6731 AH Otterlo. De Stichting Milieuwerkgroepen Ede (SME) en de Stichting Natuurlijk Otterlo (Natuurlijk Otterlo) dienen hierbij een zienswijze in. Deze richt zich tegen alle aspecten van de aangevraagde omgevingsvergunning. De SME en Natuurlijk Otterlo verzoeken u de vergunning niet toe te kennen.

Het recreatievolume in Otterlo staat op gespannen voet met de wettelijk beschermde status van het Natura2000-gebied de Veluwe. De natuurkwaliteit, en hiermee het behoud van habitattypen, leefgebieden en de populaties van karakteristieke soorten, staat enorm onder druk als gevolg van een slechte milieukwaliteit (stikstofproblematiek, verdroging), maar ook door recreatie. De toename van de problemen rond recreatie komt voort uit de uitbreiding van vakantieparken (in een enkel geval zelfs binnen de grenzen van Natura 2000!), de verschuiving van seizoensrecreatie naar permanente recreatie, de inperking van de vrij-toegankelijke natuur in Otterlo-Oost door het Nationale Park De Hoge Veluwe, en de aanleg van recreatieve voorzieningen die druk-verhogend werken, zoals de mountainbikeroute door het natuurgebied de Zandingsheide. Hiernaast vindt ook recreatie plaats door de inwoners van Otterlo en is er verregaande planontwikkeling door de Gemeente Ede om ten behoeve van de leefbaarheid van het dorp extra woningbouw te realiseren in Otterlo-Oost. Ook deze ontwikkeling zal de recreatiedruk dus doen toenemen.

'Niet alles kan overal' is de wijze titel van het eindrapport van het Adviescollege Stikstof en dit is niet alleen van toepassing op stikstof maar feitelijk alle projecten die schade kunnen berokkenen aan beschermde natuurgebieden onder de Habitatrictlijn, dus ook als de schade ontstaat als gevolg van recreatie, in lijn met de uitspraak van het Europees Hof van Justitie in de PAS-zaak. Dit betekent niet dat 'Niks nergens kan', maar dat bij de voorgestelde ontwikkelingen bij recreatiebedrijven (of woningbouw) in Otterlo een gedegen plan moet komen welke zowel schade van natuurwaarden als gevolg van verminderde milieukwaliteit tegengaat alsook schade als gevolg van over-recreatie, waarvan in Otterlo nu al verregaand sprake is. Dergelijke projecten kunnen dus alleen vergund worden als ze natuur-inclusief zijn

en ook daadwerkelijk zorg dragen voor het oplossen van de problemen die ze veroorzaken. We roepen de Gemeente Ede op hierop een zienswijze en beleid te ontwikkelen, welke duidelijke kaders biedt voor ondernemers, inwoners, recreanten, milieugroepen, de gemeenteraad en het gemeentebestuur zelf. We willen als SME en Natuurlijk Otterlo graag aan een dergelijke visie-ontwikkeling bijdragen. Het gepresenteerde plan voor 50 recreatiewoningen op De Lindehof is in totaal niet natuur-inclusief en de uitvoering hiervan kan dus niet op deze grondslag worden vormgegeven.

De natuurtoets die ten behoeve van de totstandkoming van dit plan is uitgevoerd is erg oud en zou herzien moeten worden. Het terrein ligt deels al heel lang braak en in samenhang met de omliggende natuur is het niet aannemelijk dat er niet een scala aan soorten is dat gebruikt maakt van het terrein. Door de milieuproblematiek kunnen veel soorten die kenmerkend zijn voor de beschermde habitattypen binnen Natura2000 hier niet meer hun levenscyclus voltooien en zoeken zij hun heil in het omringende landschap. Als we de bepalende landschapselementen (vaak verruigde terreintjes met heischrale componenten of open water) ook ongeschikt maken (zoals in de onderhavige casus door de aanleg van een recreatiepark) zullen relictpopulaties verloren gaan, waardoor het herstel van de biodiversiteit later ook beduidend moeilijker wordt.

Ook het Nationale Park De Hoge Veluwe speelt hier een rol, omdat het Park ook hier de hekken naar buiten heeft verplaatst en het leefgebied van bijvoorbeeld de dassen ter plaatse sterk heeft ingeperkt. Daar waar de dassen zelf onder het hek doorgraven, worden deze toegangen met hout dichtgestopt, waardoor het raster het leefgebied daadwerkelijk verkleint. Ook de aanleg van het sportpark Kastanjebos dat naast de Lindehof gelegen is, heeft het leefgebied van de dassen verkleind. De Lindehof maakt deel uit van het leefgebied van dassen en de situatie voor deze dieren zou sterk verbeterd moeten worden.

Omdat de hekken van Nationale Park De Hoge Veluwe dus zowel ernstige gevolgen hebben voor leefgebieden van beschermde soorten binnen en buiten het park alsook op de recreatieproblematiek buiten het park, zou overleg met het Nationale Park De Hoge Veluwe over het terugdraaien van de recente verplaatsing van de hekken rond Otterlo zeer wenselijk zijn. Een toetsing door de Commissie MER zou ook op zijn plaats zijn, ook al zou het slechts *pro forma* zijn, gegeven de uitspraak van de Raad van State inzake het Otterlose Bos, om duidelijkheid te verschaffen voor de toekomst hoe het verzetten van fauna-kerende en recreatie-beperkende rasters beoordeeld zou moeten worden. Dit is onvoldoende meegenomen in de uitspraak van de Raad van State in de zaak rond het Otterlose Bos.

De voorgenomen 50 vakantiehuysjes zullen op zichzelf een aanzienlijke verkeersstroom met zich meebrengen, welke gedeeltelijk via de Dorpsstraat afgehandeld zal worden. Het verkeer van en naar het belendende sportpark en verkeer welke samenhangt met de voorgenomen ontwikkeling voor woningbouw op de Weversteeg komen hier ook nog bij. De verkeerssituatie rond Otterlo zou dus herzien moeten worden om de Dorpsstraat te ontlasten ten behoeve van de leefbaarheid van de bewoners van de Dorpsstraat en het winkelend publiek. Als gevolg van de recreatieparken in de omgeving en de winkels is de Dorpsstraat naast het autoverkeer ook zeer druk met wandelaars en fietsers, wat, zeker in de (zomer-)vakantieperiode, gevaarlijke situaties met zich meebrengt.

De Lindehof is gelegen naast het nieuw aangelegde Sportpark Kastanjebos, welke gesitueerd is in en ten koste van gronden die bestemd waren als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Er is vastgesteld dat de licht- en geluidsnormen van het sportpark

worden overschreden (en dat compenserende maatregelen die zijn afgesproken voor het verlies aan natuur nog niet voldoende zijn gerealiseerd). Het is onverstandig om een recreatiepark aan te leggen naast een sportaccommodatie dat niet voldoet aan de normen die overlast zouden moeten inperken.

De voorgenomen woningbouw op de Weversteeg en de ontwikkeling van De Lindehof hebben beide te maken met de onduidelijkheid in de regelgeving rond de stikstofdepositie. Ook al zou er uitstootvrij gebouwd en gewoond worden, dan is er nog een juridisch probleem met de verkeersbewegingen, die de ontwikkeling op korte termijn blokkeren. Wij merken hierbij op dat om ruimte te creëren in de huisjes er in het ontwerp gekozen is om gedeeltelijk in de grond te bouwen. Bouwen kan al stikstofvrij maar grondverzetmachines werken niet stikstofvrij. Het plan wat er nu ligt kan dus niet stikstof vrij worden uitgevoerd. Daartoe dient de stikstofdepositie bij de uitvoering en het gebruik van de woningen te worden beoordeeld met de nieuwe versie van de AERIUS-calculator.

Ten aanzien van de verkeersstromen moet worden meegenomen dat deze zich niet alleen bij de Lindehof of in Otterlo voordoen, maar dat aan- en afreizend verkeer, maar ook de recreatieve autobewegingen, veelal de Veluwe zullen doorkruisen. Ook deze belasting zou moeten worden meegewogen in de stikstofeffecten van de voorgenomen ontwikkeling op De Lindehof. Er zou ten minste een salderingsregeling opgenomen moeten worden in het plan waarbij de stikstof meer dan gecompenseerd wordt (omdat de overbelasting van de natuur met stikstof al enorm groot is, moet de stikstofdepositie immers dalen).

Ten slotte stellen we vast dat in de ontwikkeling van de huidige situatie de afspraken die in 2014 of daarvoor, gemaakt zijn met de toenmalig eigenaar van de Lindehof (maar ook Nationaal Park De Hoge Veluwe) rond de verplaatsing van de sportvelden naar Het Kastanjebos in samenhang buitengewoon ongelukkig zijn voor de ontwikkeling van het dorp, de leefbaarheid en het behoud van de natuurwaarden. Het is de vraag of de afspraken die in het verleden met de toenmalig eigenaar van de Lindehof zijn gemaakt om bezwaar tegen de aanleg van het sportpark te voorkomen overdraagbaar zijn aan nieuwe eigenaars. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald: we stellen voor niet door te borduren op oude, ongelukkige 'deals', maar bij te sturen en schoon schip te maken, zodat we kunnen werken aan de verduurzaming van recreatie, dorpsontwikkeling en natuurbehoud. We zijn van mening dat De Lindehof niet ontwikkeld kan worden zolang er geen zicht is op daadwerkelijke oplossingen voor de in deze zienswijze benoemde problemen.

Hoogachtend,

Namens de SME

Namens Natuurlijk Otterlo

Drs. E.C. Wesselius
Plaatsvervangend voorzitter SME

Dhr. T. Hijlkema
Secretaris Natuurlijk Otterlo

Ing. P.A. Slim
Secretaris SME